

A Szabadság

MUNKÁSPÁRT

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

Merre
megyünk
a

mozgólépcsőn?

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Merre megyünk a mozgólépcsőn?

Próbáltak már felfelé menni a mozgólépcsőn, amikor az lefelé megy? Nehéz, mondhatni, nagyon is. Ésszel ki kell számítani minden lépésünket, aztán szedni a lábunkat, ahogy csak bírjuk.

Feltéve persze, hogy a cél, ahova igyekszünk, az fent van. Mondjuk a fejlődés, a jólét, a biztonság. Az ilyen dolgok általában fent vannak.

Könnyű őket elérni, ha a mozgólépcső is arra visz. Kapaszkodni akkor is kell, mert elesni felfelé menet is lehet. Legurulni a lépcsőn pedig kifejezetten fájdalmas, akár szó szerint vesszük, akár átvitt értelemben.

A mi kis világunk mozgólépcsője egyelőre lefele megy. Ez mindaddig így lesz, amíg korunk nagy kérdései nem dőlnek el. Kezdjük mindjárt a technikai haladással!

Ma számos technikai kérdés vár eldöntésre. Belső égésű motor vagy elektromos? Hagyományos energia vagy megújuló energiák? Ember uralta fejlődés vagy mesterséges intelligencia? Hány embert képes eltartani a Föld? Megyünk a világűrbe vagy maradunk a Földön?

A technikai fejlődés felborította a világ egyensúlyát. A vezető katonai hatalmak közötti erőegyensúly az eddig ismert eszközök egyensúlyára épült. A drónok, az űrfegyverkezés, a kiberhadviselés azonban felül írja az eddigi egyensúlyt.

Most is lesznek politikai döntések. De úgy tűnik, hogy ezek java már nem Amerikában születik meg, hanem másutt, főleg Kínában. Ennek nyilvánvalóan sokan nem örülnek, és mindent megtesznek, hogy ne így történjen.

Az emberiség jövője attól függ, hogy az államoknak sikerül-e megegyezni ezekben a kérdésekben. A 20. század második felének békéje, amely Amerika és a Szovjetunió egyensúlyára épült, már a múlté. Amerika legyőzte és megalázta Oroszországot, a tőkés világ Európában megdöntötte a szocializmust, és a világ nagy része belenyugodott az amerikaiak vezette világba.

A legyőzöttek és megalázottak azonban új erőre kaptak. Kína megcáfolva minden korábbi tételt, megteremtette saját szocializmusát, ami hatékonynak és fenntarthatónak bizonyult. Mindez jelzés volt a világnak: Amerika uralmát meg lehet dönteni!

A világ hatalmai új rendszert akarnak, az erőforrások, a piacok, a befolyási övezetek újrafelosztását. A mozgólépcső azonban egyelőre lefelé megy, mert még nincs megoldás. A nyugat a fegyverekben bíz, háborúval akarja eldönteni a versenyt. A világméretű összecsapástól azonban tart. Senki sem tudja, hogy mivel járnának a kölcsönös atomcsapások. És főleg: túlélné-e a kapitalizmus? Az első világháború nyomán megszületett a Szovjetunió, a második után Kína és az európai szocializmus. Most mi lenne?

Magyarország mai vezetése megpróbál túlélni, és felfelé kapaszkodni a mozgólépcsőn. Egyensúlyozni próbál, egy kicsit ide, egy kicsit oda. Blokkok nélküli világot, semleges gazdaságpolitikát hirdet, miközben nem száll ki a NATO-ból és az EU-ból.

Idehaza a tőkés rendszer stabilitását védi, és ezért bevet a szocializmusra jellemző módszereket. Azt csinálja, amit Kína, csak fordítva. Kína a szocializmus érdekében nyúl kapitalista eszközökhöz. Magyarország vezetése a kapitalizmus megvédéséért vesz át szocialista módszereket, a munkalapú társadalom koncepciójától kezdve a szociálpolitikán át a piaci folyamatokba való állami beavatkozásig.

A gond az, hogy ez az út korlátozott. Lehet alkalmazni szocialista módszereket, de nem lehet kilépni a kapitalizmusból. A MOL-lal való vita az üzemanyagárak kapcsán vagy a Spar lázadása is jelzi, hogy a nagytőke nem hajlandó hosszú távon is elfogadni a profit korlátozását. A nyugati partnerek a szövetségből való kibeszélést még csak elviselték, de az ellentétes irányú cselekedeteket már nem.

És itt térünk vissza korunk alapkérdéséhez. A kérdés nem az, hogy lesz-e béke, lesz-e megegyezés. Elképzelhető, hogy lesz. A kapitalizmus története bizonyítja, hogy a tőke nagyon rugalmas tud lenni, ha a túlélése a tét.

Az igazi kérdés az, hogy a kapitalizmus kimerítette történelmi tartalékait. Egyre több olyan probléma jelenik meg, amelyeket nem lehet a tőke profitérdekével megoldani. Engedik a migrációt, mert a tőkének kell a tömeges és olcsó munkaerő, de közben szívesnek a hagyományos társadalmak. A hadipar profitja úgy kell, mint egy falat kenyér, de minden nap közelebb vagyunk a világ elpusztításához.

Az emberek gondolkodnak, és egyre többen ismerik fel, hogy a kapitalizmus már nem megoldás. A tőke szoftvere nem alkalmas arra, hogy megfordítsuk a mozgólépcső menetét. Ha nem sikerül, megsemmisülünk.

A mozgólépcső nem olyan, mint egykor a páternoszter. Ott ki lehetett szállni valamelyik emeleten. A végére érve pedig nem a semmibe vitt, hanem visszafordult.

Szóval, nem várhatunk a jobb időkre, amíg megfordul a mozgólépcső és felfelé visz bennünket. El kell indulni szembe a lefelé menettel, kapaszkodni, egyensúlyozni, erőlködni, küszködni. És legfőképpen ki kell cserélnünk a szoftvert. A tőke szoftvere lefelé visz, felfelé a szocializmus szoftvere visz, az emberek, a népek érdekeire épülő társadalom.

Gondoljuk meg, csináljuk és szedjük a lábunkat!

Lavrov: Győzni fogunk, ehhez nem férhet kétség

„Győzelem kell. A nyugat nem ért más nyelvet. Győzni fogunk, ehhez nem férhet kétség. A háború, amelyet a nyugat vív ellenünk az ukránok kezével, egybe forrasztotta a társadalmat” – jelentette ki Lavrov orosz külügyminiszter.

Elsüllyedhet a világgazdaság

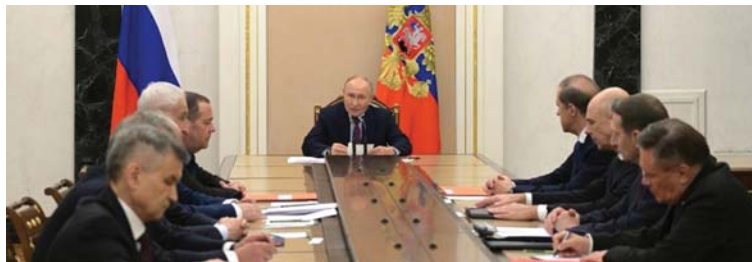
A védővámok bevezetése, a protekcionizmus elsüllyeszti a világgazdaságot – véli a kínai China Daily.

Izrael lerohanja Libanont

Az izraeli hadsereg megtámadja Libanont, jelentette be Herzi Halevi, izraeli vezérkari főnök. A támadást azzal „indokolja”, hogy így lehet minden irányból megsemmisíteni a palesztin erőket. Izrael és támogatói nem akarnak békét, hiába követeli a világ.

Oroszország beveti az atomfegyvert, ha megtámadják

„Ma a nukleáris triáda továbbra is az államunk és polgáraink biztonságának legfontosabb garanciája, a stratégiai egyenlőség és a hatalmi egyensúly fenntartásának eszköze a világon” – jelentette ki Putyin elnök. „A jelenlegi katonai-politikai helyzet dinamikusan változik, ezt figyelembe kell vennünk. Ez magában foglalja a katonai fenyegetések és kockázatok új forrásainak megjelenését Oroszország és szövetségeseink számára. Fenntartjuk a jogot, hogy nukleáris fegyvereket használjunk Oroszország és Fehéroroszország, mint az Unió tagállama elleni agresszió esetén.”

Három esetben Putyin megnyomja a piros gombot

Oroszország megváltoztatja az atomfegyver bevetésének szabályait. Három változás:

1. „Az Oroszország elleni agressziót egy nem nukleáris fegyverrel rendelkező állam, de egy nukleáris fegyverrel rendelkező ország támogatásával vagy részvételével közös támadásnak kell tekinteni.”
2. „Egyenértékű nukleáris védelmet fogunk létrehozni Belarusz, valamint legközelebbi szövetségeseink számára.”
3. „Ellenséges repülő- és kozmikus eszközök indítása felénk és határaink átlépése beleértve a repülőgépeket, rakétákat és drónokat, bizonyos körülmények között a nukleáris fegyverek használatának alapjává válhat” Nem előbb, de nem is később! Minden attól függ, hogy mit lép a nyugat!

Rossz az egészségügy, rossz a vasút, de a hadiipar virágzik

A nyugati tőkés világ a hadiipartól várja a tőkés világ válságának megoldását. De vajon mit remél a magyar kormány, amikor számolatlanul megy a pénz a hadiipari beruházásokra? A hivatalos szöveget most is elmondta a honvédelmi miniszter: nincs béke erős védelmi ipar nélkül. Magyarországon rossz az egészségügy, rossz a vasút, a főváros utcái hepehupások, az árak az egekbe szöknek, a kormány pedig fegyverkezik.

Minden nagyon jó, minden nagyon szép, csak a liszt ára emelkedik

A liszt ára 27,7 százalékkal emelkedett. De a csokoládé és kakaó se marad le sokkal 10,6 százalék az emelkedés – derült ki a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) fogyasztói árakról szóló gyorstájékoztatójából. Tényleg minden nagyon jó és nagyon szép?

Területvédelem: csinálunk is valamit, meg nem is!

Folytatódik a területvédelmi tartalékosok bevonulása és kiképzése, Gödöllőn 86-an kezdik meg az összevont öthetes kiképzést – mondta Drót László, a Magyar Honvédség Területvédelmi Erők Parancsnokságának parancsnoka. A területvédelmi tartalékosok ügye elfedi a valóságos problémát. Tisztában van a magyar vezetés azzal, hogy a magyar lakosság mekkora hányadát lehetne a haza védelmére mozgósítani? A fiatalok közül kik lennének képesek védeni a hazát? A magyar gazdaságból ki és mi mozgósítható védelemre? Senki sem tanulmányozza az ukrajnai háború tapasztalatait?

300 ezer fölött lesz a minimálbér?

A szeptember 26-án megjelent „Minimálbér és garantált bérminimum konzultációjáról” szóló kormányrendelet, amelyről október 4-ig folyik a társadalmi egyeztetés. Eszerint „a kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum összegének megállapításakor törekedni kell a Központi Statisztikai Hivatal által a megelőző egy év rendelkezésre álló adatai alapján számított rendszeres bruttó átlagkereset 50 százalékára.” Utoljára júliusban közölt adatokat a KSH az átlagkeresetekről. Akkor a rendszeres, bónusz és egyéb juttatások nélküli bruttó átlagbér 602 200 forintot ért el. A rendeletben felvázolt képlet alapján tehát ennek a fele 301 ezer forint lenne.

Thürmer: a szocializmus nem csak a múlt, a jelen is

A kínai CGTN (China Global Television Network) kerekasztal vitájában vett részt Pekingben Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke. Az emberek emlékeznek Magyarországon a szocializmusra – mondotta. A szocializmus ma már nem csak a múlt, hangsúlyozta, a jelen is. A kínai sajátosságú szocializmus modern, emberközpontú, hatékony és fenntartható.

Közös munka kell a közös sikerhez!

Borsod munkáspárti tagjai egyeztették feladataikat a 2026. évi választásokra Fülöp Józsefné megyei elnök vezetésével. A Munkáspárt minden tagjának és szervezetének tennie kell azért, hogy a Munkáspárt jelen legyen a választáson és választható alternatívát jelentsen.

Eger: újból hallatszik a munkások hangja

Nagyon sokan jöttek oda hozzánk, hogy de jó, hogy újból van Heves vármegyében Munkáspárt és újból hallatszik a munkások hangja – adta hírül Villango Máté csapata. A rendezvény témája az egészségügy és az oktatás volt. Az egri kórház eléggé rossz állapotban van és ráférne a felújítás.

Tóth Péter kitüntetése

A vasutas szakszervezeti mozgalom létrejöttének 128. születésnapját ünnepelte szeptember 20-án a Vasutasok Szakszervezete. A Hotel Benczúrban tartott központi megemlékezés alkalmából kiemelkedő munkájuk elismeréseként kitüntetését vehették át az arra érdemes tisztségviselők és alapszervezetek. Tóth Péter, a Munkáspárt Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei elnöke A Vasutasok Szakszervezetéért kitüntetésben részesült szakszervezeti életútja elismeréseként. Gratulálunk, Péter!

A külföldiektől függ az ennivalónk

A multik milliárdokat visznek ki, de hadakoznak a kormány ellen

Nap mint nap vásárolunk élelmiszert, jórészt a külföldi élelmiszerláncok boltjaiban. Rászoktunk a bevásárlóközpontokra. Szinte mindent lehet kapni, vannak akciók, a bevásárlás élvezhető családi elfoglaltság lett.

Eközben nem gondolkodunk el néhány dolgon, pedig nagyon kellene. Nézzünk néhány tényt, amiről senki sem beszél!

- A lakosság, az emberek élelmiszerellátása alapvető, stratégiai kérdés. Biztonságos élelmiszerellátás nélkül felborul a társadalom élete.
- A lakosság élelmiszerellátása rendkívüli állapot, különösen háború esetén az egyik legnehezebben megoldható feladat. Megszakadnak az ellátási láncok, leáll vagy megsemmisül az élelmiszertermelés, megszűnik az import lehetősége. Ezt tapasztaltuk a covid idején. Elképzelni se merjük, hogy mi történne egy világháború esetén, aminek sajnos megvan a lehetősége.
- Az élelmiszer-kereskedelem jelentős hatást gyakorol a hazai mezőgazdaság helyzetére, lehetőségeire. Ma a mezőgazdaság gondjainak jelentős része amiatt van, hogy az élelmiszerláncok csak részben használják a magyar mezőgazdaság termékeit.
- Az élelmiszer-kereskedelem a tőke számára biztos, és hosszútávon fenntartható profitforrás. Az emberek élelmiszerre mindig költenek, így a profit garantált.
- Az élelmiszer-kereskedelem az élelmiszerlánc biztonsága szempontjából kiemelt tényező. Kihatással van ember és a társadalom, az egészség és a gazdaság védelmére.
- Az élelmiszerellátás olyan terület, ahol Magyarország képes lenne a teljes önellátásra. A teljes önellátás mellett jelentős exportlehetőségeink is lehetnek. Ma azonban nem vagyunk önellátóak, sőt sok tekintetben külföldtől függünk.
- 2010 óta a magyar kormány több lépést tett a multik befolyásának visszaszorítására, de csak vitatható sikerrel.
- Ma a multik nem csak befolyást gyakorolnak a kormányra, de egy részük, különösen a SPAR nyílt háborút folytat a kormány ellen.
- Ma Magyarországon az élelmiszer-kereskedelem jelentős része külföldi élelmiszerláncok kezében van. Ma Magyarország az egyik legalapvetőbb stratégiai kérdésben a külföldi, nyugati tőkéktől függ.

KÖZÉRT -REKLÁM A SZOCIALIZMUS ÉVEIBŐL

Szocializmus: jó ellátást mindenkinek!

A szocializmus lényege és célja, hogy az emberek jobban éljenek. A szocializmusban ezért alapvető kérdés volt, hogy az emberek egyre növekvő mennyiségben és egyre javuló minőségben jussanak élelmiszerekhez.

Az 1945 utáni négy évtizedben az emberek életszínvonala fokozatosan nőtt. Az 1970-es évekre az ellátás elérte a jóléti szintet. 1960-ban fejenként 49,1 kg húst fogyasztottunk, 1980-ban már 70 kg volt az egy főre jutó fogyasztás.

Az élelmiszerellátás mögött a magyar mezőgazdaság növekvő teljesítménye és a hatékonyan működő kereskedelmi hálózat állt. A magyar emberek élelmiszerellátása nem függött külföldi hatalmaktól.

Jól kiépült üzlethálózat segítette az embereket. A budapestiek közértben vásároltak. Vidéken a szövetkezeti boltokban, az áfészekben vásároltak az emberek.

A közért szó az 1948 májusában életre hívott Községi Élelmiszerkereskedelmi Részvénytársaság kezdőbetűiből állt. A fővárosiak élelmiszerellátásának 70 százalékát a közértek bonyolították.

Az élelmiszer-kereskedelem 90 százaléka társadalmi tulajdonban volt. 1989-ben a forgalom 60 százalékát adták az állami vállalatok, 30 százalékát a szövetkezetek. 10 százalékkal részesedtek a magánkereskedők, mert ilyenek is voltak.

A rendszer lehetővé tette, hogy a termelőszövetkezetek közvetlenül friss áruval lássák el a városi üzleteket. A mezőgazdaságban a szövetkezetek segítették, hogy a falusi emberek a háztáji gazdaságban megtermelt zöldséget, gyümölcsöt, tojást és sok minden más közvetlenül értékesítsék. Minden faluban, szinte minden háznál lehetett valamilyen helyi terméket kapni.

A szocialista kereskedelem számos korszerű kereskedelmi formát is alkalmazott. Az 1950-es évek végétől

elterjedtek az önkiszolgáló üzletek. 1964-ben nyílt meg az első ABC, ahol élelmiszer mellett iparcikket is árultak, és hűtőpultok is működtek.

Nincs jó és rossz rendszerváltás, csak rossz van

1989-90-ben hazánkban végbement a tőkés rendszerváltás. A politikai hatalom azok kezébe került, akik a jövőt a tőkés magántulajdonra épülő piacgazdaságban, a tőkés pártok versengésére épülő többpártrendszerben látták.

A tőkés rendszerváltás sikere attól függött, hogy sikerül-e a lehető leggyorsabban magántulajdonba venni, azaz privatizálni a gazdaságot. Világos volt: akinek van magántulajdona, az ragaszkodni fog a tőkés rendszerhez.

A rendszerváltás politikai lépés volt, megteremtette az addig nem létező magyar tőkésosztály politikai létezését. A privatizáció a tőkésosztály anyagi bázisát hozta létre.

A szocializmusban nem jöhetett létre tőkésosztály. Vagyonos rétegek ugyan voltak, de ez a réteg nem rendelkezett nagy tőkével. 1990-94 között az Antall-kormány különböző trükkökkel pénzhez, tőkéhez juttatta a kiszemelt személyeket és csoportokat, másrészt ideengedte a külföldi tőkét. A külföldi tőke pedig vitte mindazt, ami jó volt a magyar gazdaságban.

A tőkés rendszerváltás megteremtette az új tőkésosztályt, de ennek ára volt. Megsemmisítették a magyar nemzeti ipar és mezőgazdaság jelentős részét, külföldi kézre juttatták a kereskedelem számottevő hányadát. Magyarország a nyugati európai tőke kiszolgáltató „legújabb kori gyarmata” lett.

Idegen kézben az élelmiszerboltok

A rendszerváltás után sokan gondolták, hogy „népi kapitalizmus” lesz. Ha van egy kis pénzem, befektetem, vállalkozó leszek, és talán meg is gazdagodok.

Nem így lett! A magyar élelmiszerpiac rövid idő alatt három részre oszlott: egyéni vállalkozások, hazai élelmiszerláncok és multinacionális vállalatok.

COOP ÁRUHÁZ 2023

Az egyéni vállalkozások az 1990-es közepén érték el a csúcst, utána megindult a rohamos felszámolásuk. Az 1990-es években szinte minden kapualjban nyitottak élelmiszerüzleteket. Kis befektetés, sok munka, és eleinte haszon is volt. Gyorsan kiderült azonban, hogy ezek az üzletek nem versenyképesek. A tőkésállam nem is állt melléjük. A nagyok versenye és az állam által támasztott adó- és egyéb követelmények megölték ezeket a vállalkozásokat. Sok esetben egyéni és családi tragédiák is történtek.

Az élelmiszerkereskedelem gyorsan a multik figyelmének középpontjába került. Nem véletlen! Itt sok a pénz, állandó a fogyasztás, biztos a profit. A világ 100 legnagyobb globális társasága közül négy kiskereskedelmi cég, amelynek fő profilja az élelmiszer-kereskedelem. A tőke mindig oda megy, ahol nagyobb a profit. Az 1990-es évektől Magyarországon az élelmiszer-kereskedelem óriási profitot kínált.

A multik megjelenése fokozatos volt. Eleinte tulajdont szereztek meglévő hálózatokban. A Julius Meinl a Csemege Vállalatot vette meg. Mások, mint a Penny Market, a Cora, a Tesco, az Auchan zöldmezős beruházásokba kezdtek, azaz saját üzleteket építettek fel. Az egykori Közért üzleteiből csak a legjavát vették be. Nem véletlen, hogy sok közért még ma is elhagyatottan éktelenkedik a fővárosban.

1994-ben a Metro megépítette első két hatalmas üzletét Budapesten, majd pillanatok alatt kinőttek a földből az újabb és újabb szupermarketetek, majd hipermarketetek.

A magyar tőkés kormányok támogatták a multik térnyerését. Ennek is megvolt az oka. A multik a korábbiaktól eltérő, látványos üzleteket nyitottak. Elhitették az emberekkel, hogy a kapitalizmussal ők is nyertek, ne akarják vissza a szocializmust.

Szerepe volt annak is, hogy más fejlesztési alternatívák nélkül sok önkormányzat csak így tudott munkahelyeket teremteni, és idővel adóbevételhez jutni. A polgármesterek többsége belement a multik ajánlatába, mert tudták: a multi mindenképpen megépíti az üzletet, ha nem náluk, akkor a szomszéd faluban.

A kormányok tisztában voltak ezzel a folyamattal, de nem akadályozták. Ez annál is inkább furcsa, mert ebben az időben a nyugat-európai kormányok már komoly intézkedésekkel védték a saját élelmiszerpiacukat. Mi nem mehettünk a nyugati piacokra, de tőlünk elvárták a lehető legliberálisabb szabályokat.

Az élelmiszer-kereskedelemből magyar cégek is kivették a részüket. A rendszerváltást követően az Általános Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezet vidéki bolthálózatát Coop-ra keresztelték át, a Budapest és környéki KÖZÉRT privatizációját követően pedig a szocializmus ABC-hálózata „nyomán” létrejött a ma már minden sarkon megtalálható CBA.

Európában egyedülálló módon hazai tulajdonosi körrel rendelkezik három nagy élél-

MAGYAR TERMÉKAKCIÓNAPJAINKBAN.

miszer-hálózat: a CBA, a Coop és a Reál. Több mint tízezer üzlet tartozik hozzájuk, ami a boltok számát tekintve a magyar élelmiszer-kereskedelem több mint felét adja.

A Coop például túlnyomórészt hazai beszállítóktól szerzi be termékkínálatát. A forgalmazott termékek több mint 80 százaléka, a saját márkás termékek mintegy 90 százaléka magyar.

A külföldi tulajdonú élelmiszerláncok pozícióját erősíti az a tény is, hogy a magyar élelmiszeripar jelentős része is külföldi tulajdonba került. A 2000-es évek elejére a magyar élelmiszeripar 47 százaléka már a multik kezében volt. A tejfeldolgozás 90 százalékát külföldiek szerezték meg.

Mit jelent a multik uralma?

Eltérő adatok vannak arról, hogy a multik mekkora helyet foglalnak el a magyar élelmiszerpiacon, de koncentráltságuk és tőkeerejük miatt nyugodtan mondhatjuk, hogy a kezükben vagyunk.

Az éves kiskereskedelmi élelmiszer- és italforgalom mintegy 4500 milliárd forintra tehető, amelynek nagy részét az üzletláncok bonyolítják le. A külföldi tulajdonú hipermarketek, diszkontok és szupermarketek piaci részesedése elérte a 60-65 százalékot, míg a forgalom fennmaradó részét a hazai láncok kisboltjai, illetve a független és egyéb üzletek tették ki. A Lidl egyedül a piac 10 százalékát birtokolja.

De mivel jár a multik uralma?

Egy, a tapasztalatok szerint egy új hipermarket mintegy 20 km-es sugarú körben halálra ítéli a kis- és közepes boltokat. A kicsik tönkremennek.

A kiskereskedelemben egyre másra tűnnek el az üzletek. A forgalom néhány nagy cég kezében koncentrálódik. A KSH adatai szerint 2023-ban 8538 bolt tűnt el, élelmiszerüzletből 1816-tal lett kevesebb.

eltűnése azt eredményezi, hogy sok faluban semmilyen üzlet sincs.

Kettő, az sem igaz, hogy a multi ösztönzi a helyi termelőket. A helyi magyar termelő gyakorlatilag nem tud bejutni a multi üzleteibe. A multik azonnali árengedményeket, akciókat követelnek a magyar termelőtől, amit nem tudna teljesíteni.

Három, a magyar áruk aránya csökken a multik kínálatában. A statisztikák szerint az összkínálatban a magyar termékek aránya 70 százalék körüli, míg néhány évvel ezelőtt még csaknem 80 százalékos szinten állt. A legnagyobb veszteséget a nagy hozzáadott értékű élelmiszerek (sajtok, sonkák, joghurtok, gyümölcslekvárok) szenvedték el, esetükben ma már a polcok több mint felén külföldi árucikkeket találhatunk.

Négy, a bevásárlóközpontok terjedése átalakította a vidék életét és szokásait. A falvakban az emberek már nem termelnek se gyümölcsöt, se zöldséget, a házak előtti kereskedelem szinte teljesen eltűnt. Ez a helyi termékek eltűnését is magával hozza.

Öt, a multik uralma az élelmiszer-kereskedelemben az egyik lehetséges oka az élelmiszerek áremelkedésének. A multit csak a profit érdekli. Az elmúlt években a covid, illetve a kormányzati intézkedések miatt elesetek a profit egy részétől. Most különböző trükkökkel emelik az árakat.

Jelentősen megemelték a kötelező akciózás megszüntetésével a kiskereskedelmi láncok az érintett alapvető élelmiszerek árát, noha a felvásárlási árak nem nőttek, vagyis a nagy üzletláncok profitnövelő lépéséről van szó.

A KSH adataiból világosan látható, hogy a legtöbb élelmiszer ára júliusban is tovább csökkent, ezzel szemben az árak éves összehasonlításából kiderül, hogy 2023 júliusához képest egy év alatt a csirkemellfilé 27,6 százalékkal, a finomliszt 14 százalékkal, havi öszevetésben 46,6 százalékkal, a 2,8 százalékos UHT tej 33,7 százalékkal, a kristálycukor 57,5 százalékkal, a sertéscomb pedig 24,5 százalékkal drágult.

Ide tartozik a minőség rontása is. Az üzletek raktár-áruházzá alakulnak. A vevőkkel végeztetnek el egy sor dolgot, a pakolástól a pénztáros nélküli fizetésig.

Elvesztettük az élelmiszer-függetlenséget

Magyarország jelenleg is mintegy 120 százalékos önellátásra képes az alapvető élelmiszerekből. Ez a szint termelési potenciálunk ésszerű és fenntartható fejlesztésével mintegy 150 százalékra növelhető, ami a globális élelmiszerigény várható jelentős emelkedésével komoly nemzetgazdasági előnyt jelenthet Magyarország számára.

Ugyanakkor azt látjuk, hogy Magyarország elvesztette élelmiszer-függetlenségét. A külföldi cégek túlereje

miatt háború esetén a magyar lakosság élelmiszerellátása súlyos veszélybe kerül.

A magyar kormányok 2010-ig minden eszközzel támogatták a multik szerepének erősítését Magyarországon. Az Orbán-kormány 2010 óta a bankszférából kiszorította a multikat.

Meghirdette azt is, hogy az élelmiszerkereskedelemben is visszaszorítja a multikat. Ennek érdekében sokféle lépést meg is tettek. Ide tartozik a cigarettaárúsítás kivonása a bevásárlóközpontokból és a nemzeti dohánybolt-hálózat létrehozása.

Az intézkedések azonban többnyire rövid életűek, ellentmondásosak és nem vezetnek a multik gyengítéséhez.

Jó példa erre az, hogy a multik kibújtak a vasárnapi nyitvatartás korlátozása alól. Az ÖMV benzinkutakat élelmiszerboltta alakították.

Emlékszünk arra is, hogy a kormány 2023 júniusában élelmiszerboltok számára kötelező akciózást rendelt el az áremelkedés megfékezésére. A kötelező akciózás mértéke először 10, majd 15 százalékos volt, és jelentősen bővítették a kötelező akciózásra kijelölt termékek körét. Egy év elteltével a kormány visszavonta.

2024 márciusában a kormány elrendelte, hogy az 1 milliárd forintos árbevétel feletti boltokban jelezni kell, hogy ha egy termék kiszerelese, mérete vagy térfogata csökkent. A kiszereles csökkentésével érintett áruk 80 százaléka élelmiszer volt.

Az elmúlt években több olyan szabályozás is történt, ami próbálja kiegyenlíteni az erőviszonyokat a multik és a magyar cégek között. Amikor bevezették, hogy a napi fogyasztási cikkek értékesítő vállalatok nem lehetnek az egymást követő két évben veszteségesek, csodák csodájára az összes multi nyereséges lett.

Azt is látni, hogy a kormány a kiszorítandó külföldieket több gesztussal és pénzzel is támogatja. A TESCO-val még 2012-ben stratégiai partnerségi egyezményt kötött, majd a kabinet által felügyelt Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA) 2018-ban az év beszállítójának választotta a TESCO-t. A kormány segítette a Lidl ecseri logisztikai központjának a felépítését is.

Szerezzük vissza a magyar élelmiszerpiacot!

A magyar áruházláncok hátrányban vannak a külföldiekkel szemben. A multiknak nem számít, hogy akár 15 évig folyamatosan nullszaldósan zárják az évet. Nekik csak az számít, hogy 15 év múlva learathassák a magyar piacot.

Átfogó programra van szükség a magyar élelmiszerpiac, az élelmiszerfüggetlenség visszaszerzésére! Programra és határozott cselekvésre!

Az állam hozzon létre állami vagy vegyes tulajdonú vállalatot a magyar termékek terjesztésére! Hozzanak

létre bevásárló központokat, ahova a magyar áruk értékesítését koncentrálnák.

Az állam segítse a magyar élelmiszerláncokat a munkaerőhiány megoldásában, mind a képzés, mind a jövedelmek, az adózás terén. A mai szakmunkás-képzés erre nem alkalmas.

Az állam kölcsönökkel és kedvezményekkel segítse a magyar üzletek technikai, arculati megújulását.

Külön állami program szükséges a vidéki üzletek megújításához, a technikai eszközök cseréjéhez.

Korlátozni kell a multik terjeszkedését. Például, ha létesül egy új piaccsarnok, ott nem lenne szabad helyet adni külföldi diszkontoknak. Például a Fővám téren Aldi, a Józsefvárosi piacon pedig Spar van.

Támogatni kell a vidéki és fővárosi piacokat. A piacok azoknak a családi termelőknek kínáljanak lehetőséget, akik máshogy nem tudják árujukat értékesíteni.

Minden eszközzel segíteni kell a magyar termékek előtérbe helyezését. Több tízezer dolgozó, beszállító és családtagjaik élnek az élelmiszeriparból. Jó minőségű magyar termék vásárlásával a bérek is tudnának emelkedni, ami kedvező hatással lenne a magyar élelmiszer-kereskedelemre és a fogyasztásra is.

El kell törölni azokat az adókat és járulékokat, amelyek megnehezítik a magyar vállalkozók munkáját. Ilyen a reklámadó, az innovációs járulék, a szakképzési hozzájárulás, a tranzakciós illeték, rehabilitációs hozzájárulás stb.

Az online kereskedelemben segíteni kellene magyar vállalatok megjelenését. Az online kereskedelem az élelmiszer-ágazatban előbb-utóbb meg fogja változtatni a szokásokat, és nem mindegy, ehhez hogyan alkalmazkodnak.

A kormányának segítenie kellene a magyar élelmiszer-cégek tőke kivitelét és magyar élelmiszerlánc kialakítását, hasonlóan az OTP és a MOL esetében folytatott politikához.

ABC ÁRUHÁZ BUDAPESTEN 1965-BEN (FORTEPAN)

Héja után nem jön békegalamb

Tíz év után távozik posztjáról a 65 éves norvég Jens Stoltenberg. A NATO új főtitkára az 57 éves holland Mark Rutte. Ő 1949 óta már a tizennegyedik ezen a poszton.

Mondanunk sem kell, hogy az eddigi főtitkárok egytől egyik nyugat-európaiak voltak. Kelet-Európa nem rúghat labdába. Hozzátesszük, ebben sem.

Klaus Werner Iohannis román elnök ugyan az idén megpróbálta, de most sem sikerült, pedig nagyon pedálozott. Romániát ellephették az amerikai rakéták és katonák. Sakkban tarthatják nem csak Ukrajna és Oroszország déli részét, de adott esetben még Magyarországot is. De ez is kevés.

Rutte más térsza. Nem csak utálja az oroszokat, és hányingere van, ha a magyar miniszterelnökre gondol, de ő mindenekelőtt „a mi kutyánk kölyke”, mondhatja elégedetten a liberális nyugat.

Stoltenberg igazi héja volt. Trump lekicsinylő megjegyzéseit a NATO-ról nehezen viselte, különösen, amikor Trump közölte, hogy a NATO nélkül is meglesz a világ, ha kell. Biden viszont főnyeremény volt Stoltenbergnek, és vice versa. Növelni a NATO erőit, önálló NATO atomerőt építeni, a GDP legalább 2 százalékát fegyverkezésre, készülni a háborúra!

Ezzel indult a norvég héja, és „komoly” munkát végzett. A NATO ma gyakorlatilag háborúban áll Oroszországgal. Győzelemre nem sok esélyük van, de egy világháborúra igen. Egy „kontrollált világháború” újra keverné a világpolitikai kártyákat és ki tudja, mi jönne ki belőle.

Stoltenberg „szívén viselte” Kelet-Európa sorsát. Megerősíteni a NATO keleti szárnyát, kiépíteni a kelet-európai hadszíntért, telerakni amerikai katonákkal, NATO-parancsnokságokat létrehozni mindenütt, amelyeket szükség esetén gyorsan fel lehet tölteni katonákkal.

„Harcolni az utolsó ukrán katonáig!” Nos ez is illeszkedett a stoltenbergi ars poeticába. Ukrajnát nem tudta felvetetni a NATO-ba, de legalább a pénz számolatlanul folyhatott az ukránokhoz.

Persze, nem minden jött össze úgy, ahogyan tervezték. A NATO afganisztáni kalandja húsz év után csúfos kivonulással végződött. Utólag lehet mindent az amerikaiakra kenni, vagy éppenséggel hallgatni róla, ahogyan ezt teszik is, de a tény maradt: a NATO vereséget szenvedett Afganisztánban.

Stoltenberg nem marad kenyér nélkül. A hírek szerint a müncheni biztonsági konferencia elnöke lesz. Megkapta Bidentől a legmagasabb amerikai kitüntetést, a Szabadságért Elnöki Érdemrendet.

Mark Rutte a modern nyugat-európai politika terméke, a liberális világ tökéletes megtestesítője. Jól kijön az amerikaiakkal. Utálja az oroszokat, a kínaiakról hallani sem akar. Közös Európáról beszél, valójában a keletieket beolvasztaná a nyugat-európai világba.

Orbán Viktorról és a magyarokról eddig csak csúnya dolgokat mondott, bár most írásba adta, hogy ezentúl nem így lesz. Akárhogyan is lesz, ő hálátlan népségnek néz bennünket. Mi vittük el nekik a szabadságot, most meg jár a szájuk! Nagyjából ez Rutte hozzáállása, és nem csak az övé.

Stoltenberg héja volt és héja maradt. Rutte eddigi életében inkább volt dögkeselyű, mintsem békegalamb. Kicsi az esélye annak, hogy ez megváltozik.

Rutte helyzete nem irigylésre méltó. Ursula von der Leyen az Európai Bizottság elnökeként szövetséges lehet, de egyikük se tudja, hogy Amerika kit választ elnöknek. Amerika persze Amerika marad, akárki is az elnök, de nem mindegy, hogy folytatódik a nyílt háborús politika, vagy megindulhat a világ a béke és egy új világrend kialakítását szolgáló tárgyalások felé.

Rutte három pontban foglalta össze vízióját a NATO-ról. Erős, hatékony védelmi szervezetté kell tenni minden fenyegetéssel szemben! Több segítséget adni Ukrajnának, közelebb hozni a NATO-hoz! Új szövetségi kapcsolatokat létrehozni más térségekkel és országokkal.

Nem úgy néz ki, hogy Rutte békegalambként akar bevonulni a történelembe. És nekünk, magyaroknak is inkább borsot fog az orrunk alá törni, mintsem segíteni a magyar béketörekvéseket.

Hetvenöt éves a szocialista Kína

A Munkáspárt ünnepi köszöntője

Hetvenöt esztendeje, 1949. október elsején kiáltotta ki Mao Ce-tung az új, szocialista Kína, a Kínai Népköztársaság megalakulását.

Az évfordulón Gong Tao, a Kínai Népköztársaság magyarországi nagykövete fogadást adott a Pesti Vigadóban, ahol jelen volt a Munkáspárt elnöke is.

Az ünnep alkalmából a Magyar Munkáspárt nevében Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke levélben köszöntötte Hszi Csin-ping-et, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága főtitkárát, a Kínai Népköztársaság elnökét.

„Tisztelt Főtitkár Elvtárs!

A Magyar Munkáspárt és a magam nevében jókívánásainkat és őszinte gratulációinkat küldöm Önnek a Kínai Népköztársaság alapításának 75. évfordulója alkalmából.

A Kínai Népköztársaság megalapítása a világtörténelem egyik legnagyobb és legfontosabb eseménye volt a 20. században.

A Kínai Népköztársaság megalakulása óta eltelt 75 év történelmi bizonyíték a kínai sajátosságú szocializmus győzelmére.

Kína a Kínai Kommunista Párt vezetésével hatalmas sikereket ért el a gazdaságban, a tudományban, katonai területen.

A kínai nép hősi munkájának eredményeként a kínai sajátosságú szocializmus mögött a világ második gazdasága áll.

Kína ma nemcsak követi a világ technológiai fejlődését, hanem sok területen Kína határozza meg a fejlődés irányait.

Hszi Csin-ping gondolata a kínai sajátosságú szocializmusról egy új korszakban azt mutatja, hogy a szocializmus nem a múlt. A szocializmus a jelen és a jövő. A szocializmus nem jelenti az elmaradottságot, a szegénységet. A szocializmus az emberi fejlődést és a közös jólétet jelenti mindenki számára.

A kínai sajátosságú szocializmus sikeres fejlődése ösztönzi a világ

népeit. Most bemutathatjuk a szocializmus új és erőteljes modelljét, a kínai sajátosságú szocializmust, amely a marxizmus továbbfejlesztésén alapul, modern, megvalósítható és fenntartható.

A világ népei a közös jövőre épülő világ felé haladnak, utat nyitva az emberiségnek egy szebb és jobb jövő előtt.

Meggyőződésünk, hogy Kína útja a reformokhoz és a nyitottsághoz soha nem fog megállni. Kína mélyreható reformja megerősíti a szocializmust és új távlatokat nyit meg a világban, amint azt a Kínai Kommunista Párt 20. kongresszusán választott Központi Bizottság harmadik plenáris ülésén is kijelentették.

Ez a 75 év összeköt minket, a kínaiakat és a magyar embereket, a Kínai Kommunista Pártot és a Magyar Munkáspártot.

A kínai modernizáció sikere, a kínai sajátosságú szocializmus létezése és fejlődése nekünk, magyaroknak is az érdekünk.

A Magyar Munkáspárt minden tőle telhetőt megtesz, hogy megvédje Magyarország és Kína barátságát és együttműködését minden támadástól.

Fejlesztjük a Kínai Kommunista Párt és a Magyar Munkáspárt együttműködését, segítve a Kínai Népköztársaság és Magyarország stratégiai együttműködését.

Védjük és fejlesztjük együttműködésünket! Sok szerencsét! Váltsák valóra a kínai nép álmát!

Megnyílt a Kínai Sarok a Munkácsy utcában

Az új Kína megalakulása 75. évfordulójának előestéjén Újpesten, a Munkácsy Mihály utca 52/A szám alatt megnyílt a „Kínai Sarok a Munkácsy utcában”. „A Kínai Sarok ablak lesz a Magyar Munkáspárt barátai számára, hogy többet tudjanak meg a Kínai Kommunista Pártról, a kínai történelemről és kultúráról, valamint a kínai modernizáció legújabb fejleményeiről” – mondta üdvözlő beszédében Yang Chao, a Kínai Népköztársaság nagykövetségének követtanácsosa. „Célunk bemutatni a kínai szocializmus eredményeit, civilizációs és kulturális hátterét, egy új aspektussal elősegíteni a magyar-kínai kapcsolatok fejlődését” – mondotta Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke. A vendégek megcsodálták a hidegkonyhai finomságokat, amelyek Karacs Magdi és csapata munkáját dicsérik.

